

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.400
Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 18
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelok »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

X. jubilejni

velesejm v Ljubljani

od 29. maja do 9. junija 1930

Največja tovrstna prireditel v državi.
40.000 m² obsega 9 razstavnih zgradb —
800 razstavljalcev.

**Tovarniške cene
vseh vrst blaga.**

Špecialni oddelki: tekstil, usnje, papir,
pohištvo, avtomobili, stroji in kovina,
poljedelski stroji — perutnina.

Obsežno zabavišče. — Stanovanja pre-
skrbljena. 1873

Legitimacije Din 30.— prodajajo denarni
zavodi. Železniške postaje, trgovske in
obrtiške organizacije, PUTNIK itd.

Slavimo 10 letnico obstoja velesejma!

Fraze in resnica

Že ponovno, in zadnjikrat zopet tu-
di 24. maja v Milanu, je italijanski
vsemogočni diktator Mussolini v svo-
jih famoznih govorih povdaril, da »la-
žejo vsi oni, ki govorijo o ekonomski
krizi Italije«.

Tragično za Mussolinija in njegove
trabante pa je, da so ga še vsikdar —
in tudi tokrat — desavirala dejstva
službene statistike. Dan pred zadnjim
Mussolinijevim govorom v Milanu,
23. maja, je izšel službeni bulletin
Centralnega statističnega instituta z
ekonomskimi številkami meseca aprila.
Vzeti je treba iz tega bulletina sa-
mo nekaj števil, ter jih primerjati s
številkami iz istega meseca v mino-
lem letu, pa je na dlani diferenca v
položaju in slika ekonomske krize v
Italiji. Evo:

Število brezposelnih je znašalo kon-
cem aprila 1929 v Italiji 257.603, letos
pa 372.236, torej za 120.000 več. Kako
silno raste brezposelnost v Italiji, ka-
že statistično dejstvo, da je število
zaposlenih tekem enega meseca pad-
lo: v svileni industriji od 222.090 na
218.841, v volneni od 78.305 na 77.253,
v laneni od 22.411 na 21.462, v tekstil-
ni od 57.733 na 49.670. Že samo to pa-
danje zaposlenosti govori jasno o sta-
nju industrije.

Še jačji argument so pa številke o
industrijski produkciji: v prvem tro-
mesečju 1930 znaša cela kovinska
produkcija 405.609 ton napram 497.827
v isti dobi l. 1929; v mesecu aprilu
1930 140.920 ton napram 173.706 to-
nam v letu 1929. Produkcija jekla je
znašala v aprilu 1929 še 182.529 ton,
v aprilu 1930 pa le še 142.618 ton.
Razen produkcije cementa, superfos-
fata in umetne svile je nazadovala
produkcija v vsej ostali industriji.

Železniški promet beleži v aprilu
povprečno utovarenje 21.613 vozov z
206.190 tonami dnevno; v celem me-
secu je bilo prevoženih 5.154.758 ton
blaga na 540.327 vagonih, v aprilu
1929 pa še 5.483.994 ton blaga na

Velike reforme v Nemčiji

FINANČNI MINISTER DR. MOLDENHAUER ZAHTEVA REDUKCIJO
URADNIŠTVA, ZNIŽANJE PLAČ, SOCIJALNIH DAJATEV TER UKINI-
TEV ŠTEVILNIH DRŽAVNIH IN DEŽELNIH URADOV.

BERLIN, 4. junija. V političnih krogih
zatrjujejo, da je nemški finančni mi-
nister dr. Moldenhauer zagrozil, da bo ta-
koj odstopil, ako ne bo sprejet njegov
načrt za kritje primanjkljaja v državnem
proračunu. »Berliner Tagblatt« poroča,
da namerava državni predsednik Hin-
denburg v zvezi s tem izdati na narod
proglas, v katerem se bo zavzel za zni-
žanje mezd in cen ter za znižanje vseh
državnih izdatkov, ki niso absolutno po-
trebni.

Načrt finančnega ministra Moldenhau-
erja za uravnovešanje državnega prora-
čuna predvideva: opustitev raznih dr-
žavnih uradov, znižanje uradniških plač,
znižanje socijalnih dajatev, obširne re-
forme ministrstva za varčevanje in to-
čno določitev izdatkov za državno upra-
vo za več let. Ukinito naj bi se dalje zla-
sti dosedanje ministrstvo za zasedeno
ozemlje, poslaništvo v Monakovem, več

deželnih finančnih direktorij in finančnih
uradov ter vrhovna poštna direkcija.
Znižanje osebnih izdatkov naj bi se iz-
vedlo na ta način, da bi se starostna me-
ja povišala od 65 na 68 let, skrajšali do-
pusti in poostrele določbe za napredo-
vanje. Znižanje socijalnih dajatev naj bi
se doseglo z omejitvijo rent vojnim po-
škodovancem in s primernimi reforma-
mi celokupnega socijalnega zavarovanja.

Moldenhauerjev načrt je seveda nale-
tel na jako hud odpor pri posameznih
strankah in ni izključeno, da bo imel za
posledico ne samo Moldenhauerjev od-
stop temveč tudi demisijo celokupnega
kabineta. Vlada pa za enkrat še vedno
računa s tem, da bo intervencija držav-
nega predsednika Hindenburga uspela in
da bo končno Moldenhauerjev načrt le
odobren. Čeprav morda z nekaterimi ma-
lenkostnimi izprémembami.

Proces proti zagrebškim teroristom

BEOGRAD, 4. junija. Na današnji
razpravi proti zagrebškim teroristom
so govorili branitelji obtožencev Be-
gića, Lebovića in Bernardića. Jutri
nastopijo branitelji obtoženega dr.
Mačka, zadnji pa bo govoril dr. Trum-
bić. Splošno se pričakuje, da bo raz-
prava še ta teden zaključena, razsod-
ba pa bo razglašena po binokostnih
praznikih.

Grandi trobi na umik

RIM, 4. junija. Na včerajšnji seji se-
nata je imel zunanji minister Grandi ve-
lik zunanje-politični govor, ki se je od-
likoval v nasprotju z zadnjimi Mussolini-
jevimi govori po miroljubnosti. Grandi
se je dotaknil med drugim locarnskega
sporazuma, Kelloggove pogodbe ter re-
šitve reparacijskega vprašanja in pri
tem naglašal, da bi bilo res škoda, če bi
bil rezultat teh važnih mednarodnih po-
godb namesto ojačenja miru ponovno in
povečano oboroževanje. Povečano ob-
oroževanje bi namreč zopet obnovilo sta-
ra nasprotja, dočim so pravkar na ob-
zorju evropske politike novi predlogi za
sodelovanje evropskih narodov. Italija je
pripravljena za pomirjenje Evrope celo
na žrtve in rada opusti svoj gradbeni
pomorski program za l. 1930, če stori

isto tudi Francija in sprejme to ponudbo.
Glavno stremiljenje italijanske pomorske
politike je izenačenje pomorskih sil s
Francijo in splošno znižanje oboroževa-
nja. Le na ta način je mogoče odstraniti
vse, kar bi moglo zavlačevati sklenitev
sporazuma s Francijo, le tako bo mogo-
če doseči sporazum tudi v vseh vpraša-
njih, ki na londonski brodovni konferen-
ci še niso bila rešena. Italija, je zaklju-
čil zunanji minister Grandi svoj govor,
je je ponovno dokazala svojo miroljub-
nost in mednarodno javno mnenje mora
priznati, da je njen predlog za izenače-
nje pomorskih sil s Francijo najlepši do-
kaz, da nikakor nimajo prav oni, ki ho-
čejo naslikati svetu Italijo kot nasprot-
nico miru.

Vsakemu birmancu
žepni kino

**NAJLEPŠA
BIRMSKA DARILA**
pri

J. Peteln-u, Maribor
Gosposka ul. 5

Ure — zlatnina — srebrnina

569.047 vagonih.

V lukah se je vkrcalo zavsem 1 mi-
lijon 344.612 ton blaga, za 5.69% manj
nego v aprilu 1929. Pri tem treba pri-
pomniti, da je množina vkrcanega bla-
ga padla v Trstu za 25.10%, v Reki za
20.50%.

Navidezni porast v prevozu potni-
kov v aprilu 1930 je pripisati izklju-
čno na eni strani interesu za milanski
velesejm, zlasti pa velikim fašistič-
kim paradam povodom Mussolinijeve-
ga potovanja po državi. Saj je ob teh
prilikah železnica prevozila nad sto
tisoč avantgardistov brezplačno na
razne parade, od 23. aprila pa je vsak
dan 300 specialnih vagonov prevažalo
vojaške novince.

Po poročilih carinarnic iznaša bule-
tin, da je vrednost uvoženega blaga v

aprilu 1930 znašala 1576 milijonov lir
napram 2041 milijonom v aprilu 1929,
vrednost izvoženega blaga pa 1043
mil. lir napram 1277 mil. lir. Skupno
znaša vrednost uvoženega blaga v
prvih štirih mesecih 1930 6078 mil.
lir, izvoženega pa 4139 mil. lir, kar
pomeni 1930 mil. lir deficita v zunanji
trgovini.

Ekonomsko krizo pa jasno osvetlju-
je tudi naraščanje konkurzov v trgov-
skih in ostalih gospodarskih podjetjih.
V aprilu 1930 je prišlo v konkurz 894
tvrdk, meničnih protestov je bilo
80.617, dočim je bilo v aprilu 1929 sa-
mo 70.445 meničnih protestov.

Že teh nekaj števil jasno kaže, ka-
ko daleč od žive resnice so Mussoli-
nijeve visokodoneče tirade na fašistič-
nih paradah.

Obsedno stanje v Indiji

LONDON, 4. junija. Indski nacional-
istični kongres v Bombayu je včeraj skle-
nil, da se nikakor ne bo oziral na od-
redbo vlade, ki prepoveduje bojkotno
straženje pred trgovinami z blagom in
likerji. Nad 500 žensk je včeraj stražilo
pred raznimi trgovinami z blagom in od-
vračalo stranke, v kratkem pa se name-
ravajo poslužiti enake bojkotne akcije
sploh proti vsem trgovinam, ki prodaja-
jo kako angleško blago. Po mnenju obla-
sti se bo prihodnje tri tedne odločila
usoda vojne državljanske nepokorščine.
Ako se do tedaj položaj ne bo bistveno
izboljšal, potem bo najbrže nad nekate-
rimi pokrajinami proglašeno obsedno
stanje.

V Alahabadu je prišlo zopet do nemir-
rov. Hindi so napadli več muslimanskih
trgovin in so se razvili pri tej priliki
težki spopadi s policijo. Tudi v Roitauru
je prišlo do bojov med Hindi in muslima-
ni, ki so opleni in požgali nad sto hiš
Hindov.

Petnadstropna hiša se porušila

GENOVA, 4. junija. Pri glavnem ko-
lodvoru ležeči petnadstropni izseljen-
iški dom, v katerem je bilo 250 izseljen-
cev brez sredstev, se je preteklo noč
porušil. Najprej se je udril strop v tret-
jem nadstropju ležeče spalnice, med re-
ševalnimi deli pa se je končno sesulo
vse poslopje do temeljev. Iz razvalin je
bilo vso noč čuti stokanje ranjencev in
obupne klice na pomoč. Do polnoči so
potegnili izpod ruševin prve 3 smrtne
žrtve in več ranjencev, med njimi ge-
novskega policijskega komandanta, 2
redarja in 1 gasilca.

Nač 100 ljudi utonilo

NEW-YORK, 4. junija. Na Magdalen-
ski reki se je pripetila včeraj velika ka-
tastrofa. Neki izletniški parnik, na kate-
rem je bilo 200 izletnikov, se je radi eks-
plozije kotla potopil. Pri tem je našlo
smrt v valovih nad 100 ljudi. Vслед eks-
plozije kotla se je parnik razklat na dvo-
je in skoro v hipu potopil. Le 35 izlet-
nikov se je rešilo s plavanjem, dočim
ostale še pogrešajo. Doslej so potegnili
iz vode 40 trupel, med njimi tudi truplo
kapitana. Kako je nastala katastrofa, še
ni pojasnjeno, ker je 11 moč posadke, ki
so bili rešeni, skoro v brezupnem sanju.
Vsi imajo namreč tako težke opekline,
da ni mnogo upanja, da bodo ostali pri
življenju.

Poskus samomora.

22letna kuharica Ivana M. na Aleksan-
drovi c. 36 je nocoj krog pol dveh pono-
či izpila večjo množino solne kisline z
namenom, da si konča življenje, baje ra-
di nesrečne ljubezni. Pozvani rešilni av-
to jo je prepeljal v bolnico, kjer so ji iz-
prali želodec in je dekle izven nevarno-
sti.

Karambol.

Ključ. vajenec Ivan Lovca se je včeraj
krog poldneva vozil s kolesom po Kopa-
liški ulici. Nenadoma je pridrvel iz uli-
ce Ob jarku, ki je za vožnje in tudi
za kolesarenje prepovedana, neznanec na
kolesu, se z vso silo zaletel v Lovca in
ga podrli na tla. Lovcu je poškodovano
kolo, neznani kolesar pa se je naglo po-
bral in izginil.

Predlog nove cestne trase na Pohorje

PROJEKT RAZVANJE—SV. AREH. — MARIBOR IN POHORSKE CESTE. — GOSPODARSKI IN TUJSKOPROMETNI MOMENTI. — NAJUGODNEJŠA TRASA.

Kakor je naše časopisje poročalo, je občina Razvanje stavila mariborskemu okrajnemu cestnemu odboru nov predlog glede gradnje pohorske ceste od severnovzhodnega podnožja do Sv. Areh. Projektirana trasa bi se pod Teznom ločila od sedanje glavne državne ceste Maribor—Celje, šla dalje skozi ali mimo vasi Razvanje in se potem dvignila deloma na južni strani grebena, po ozemlju občine Pivola, deloma pa po grebenu do višine nad Sv. Bolfenkom, od koder bi potem v jugozapadnem loku dosegla križišče vseh treh projektov, Sv. Areh.

Tu gre tedaj v resnici za popolnoma nov predlog, in ker je problem pohorskih cest za Maribor in vso bližnjo okolico važnejši kakor bi se komu na prvi pogled zdelo, je dolžnost vseh merodajnih činiteljev, da ga resno sprejmejo in temeljito proučijo. Preden se ta novi, sicer malo zapozneli predlog sprejme ali odkloni, je pa nujno potrebno, da smo si na jasnem glede poglobitvenega namena in pomena cestnih zvez s Pohorjem. Namena in pomena za Maribor kot tak, kajti Slovenjebistričani, Hočani in Rušani so že od vsega početka točno ugotovili svoje definitivno stališče. Vsem trem gre pri projektiranih pohorskih cestah pred vsem za gospodarske momente: radi bi dobili ugodne zveze s svojimi gozdovi, ki bi se tako sami kakor tudi njihovi produkti visoko dvignili v ceni. Tujskoprometni in drugi oziri so zanje le sporednega pomena, čeprav jih ne podcenjujejo.

Maribor pa takih subjektivno osebnih interesov pri projektih pohorskih cest nima. In v tem je razlika! Za Maribor so pohorske ceste važne v prvi vrsti zaradi tujskoprometnih momentov, da odkrijejo svetu Pohorje, in da dotok usmerijo skozi mesto in ne morda mimo njega. Zato pa tudi ni vseeno, ali se zgradijo iz Slovenske Bistrice, Hoč, Ruš ali

Razvanja. Od ceste Slovenska Bistrica—Sv. Areh Maribor kot tak ne more imeti absolutno nikakršne koristi, kvečjemu samo škodo; kajti kdor se je bo v kakršnemkoli oziru poslužil, bo pustil naše mesto ob strani. Večje, vsaj posredne koristi za Maribor bi bila cesta Ruše—Sv. Areh, in to v gospodarskem kakor tudi v tujskoprometnem oziru, ker bo oni, ki jo bo uporabljal, moral tja ali nazaj tudi skozi Maribor.

Glavnega pomena za Maribor je tedaj le projekt severnovzhodno podnožje — Sv. Areh. Tudi tu pa je treba gledati na to, da bo nižinsko izhodišče čim bližje mesta samega, zato za nas ne more biti vseeno, ali se cesta zgradi iz oddaljenih Hoč ali pa od bližnjih Razvanj! Za Maribor bi tedaj bila cesta Razvanje—Sv. Areh neprimerno ugodnejša in pomembnejša nego cesta Hoče—Sv. Areh, ker bi izhajala iz najneposrednejše bližine periferije mestnega pomerja. Na ta način bi vsakdo, ki bi hotel po tej cesti na Pohorje ali s Pohorja, moral priti tudi v mesto samo! Naša stremiljenja pa so baš, da napravimo iz Maribora tujsko-prometni center. Ne glede na tuje, je pa tudi za Mariborčane same, ki bodo hodili na Pohorje ali se bodo gori vozili z avtomobili in avtobusi, važno in pomembno, da je zveza s Sv. Arehom in mestom čim krajša.

Z vseh teh vidikov bi dejanskim potrebam Maribora po avtomobilski zvezi s Pohorjem odgovarjala tedaj pred vsem le najnovjša, po Razvanjčanih predlagana trasa. In ker se ceste ne gradijo samo za kratko dobo, temveč za stoletja, je neobhodno potrebno, da se Maribor zanj zavzame z vsami razpoložljivimi silami. Kajti le tedaj, če bo njeno izhodišče na neposredni mestni periferiji, bomo imeli korist tudi od ostalih cest, od one iz Slovenske Bistrice do Sv. Areh in od one iz Ruš do Sv. Areh.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 4. junija. Zaprtlo.
Četrtek, 5. junija ob 20. uri »Bobrov kozuh«. Premijera. Proslava 35letnice ge Štefe Dragutinovičeve. Izven.
Petek, 6. junija. Zaprtlo.
Sobota, 7. junija ob 20. uri »Pravljica o rajski ptici«, ab. B. Kuponi. Zadnjič.
Nedelja, 8. junija ob 20. uri »Metopir«. Znižane cene. Kuponi. Zadnjič.
Ponedeljek, 9. junija ob 15. uri »Herman Celjski«. Kmečka predstava pri najnižjih cenah. Zadnjič. — Ob 20. uri »Bobrov kozuh«. Kuponi.

Celjsko gledališče.

Sreda, 4. junija ob 20. uri »Pravljica o rajski ptici«. Gostovanje mariborskega gledališča.

Ptujsko gledališče.

Petek, 6. junija ob 20. uri »Koncertno-operni večer« gospe Zamejč-Kovičeve in g. Neraliča.

Ptujsko gledališče. V petek, dne 6. tm. se bo vršil v gledališču koncertno-operni večer. Sodelovala bosta operna pevača ga Vida Zamejč-Kovičeva in g. Fran Neralič. Prvi del programa tvorijo razni samospevi slovanske in tuje glasbene literature, drugi del pa obstaja iz raznih opernih arij, kjer so zastopani sami priznani svetovni komponisti: Verdi, Bizet, Leoncavallo, Kinzi in drugi. Pri klavirju gospodična prof. Mara Kabajeva.

Umetniški jubilej v mariborskem gledališču. Naša priljubljena dramska igralka ga Štefa Dragutinovičeva slavi v četrtek, 5. tm. 35letnico svojega uspešnega umetniškega delovanja. Jubilarntka je bila dolgoletna uvaževana članica ter ima kot rojena Hrvatica zlasti za slovenska gledališča (Ljubljana, Trst, Maribor) velike zasluge. Nadalje je bila priljubljena

članica osješkega in splitskega gledališča. Pri jubilejni predstavi bo kreirala glavno vlogo v tatinski komediji G. Hauptmanna »Bobrov kozuh«, ki ga pripravlja g. J. Kovič. Upamo, da bo občinstvo pri tej redki priliki zasedlo gledališče.

Kie se dobe seimske legitimacije.

Legitimacije za obisk letošnjega jubilejnega ljubljanskega velesejma od 29. maja do 9. junija po Din 30 prodajajo vsi večji denarni zavodi, trgovske korporacije, županstva, prosvetna društva, tujsko-prometne ustanove in večje železniške postaje dravske banovine. Kier bi legitimacij ne bilo na razpolago, naj se zahtevajo direktno od urada Ljubljanskega velesejma. Organizacije in ustanove, katere bi želele prevzeti prodajo legitimacij, se naprošajo, da se obrnejo na urad velesejma.

'Park kavana'

danes velik koncert s spremljanjem harfe

Izvoz naših vin na Poljsko.

Zveza jugoslovenskih vinarskih združenj vodi z organizacijo vinskih trgovcev na Poljskem pogajanja o prodaji jugoslovenskih vin na Poljskem. Pri pogajanjih posreduje beograjsko poljsko poslaništvo in so v najboljšem teku.

Zavarovanje trgovcev za slučaj bolezni in nezgod.

V ministrstvih socialne politike ter trgovine in industrije je izdelan načrt zakona o zavarovanju trgovcev za slučaj bolezni in nezgod. Načrt je bil poslan vsem trgovskim zbornicam na mišljenje.

Mariborski in dnevni drobiž

Ivan Bregant †

Dne 1. aprila je še svež in čil obhajal svoj 70. rojstni dan upokojeni revident drž. železnic, g. Ivan Bregant v Marijini ulici št. 10, v krogu svojcev, 4 sinov in hčerke. Sinoči ob pol 22. pa ga je že iztrgala iz kroga svojcev, prijateljev in znancev zavrtna pljučnica.

Pokojni Ivan Bregant je bil rodno iz Podgore pri Gorici. Studiral je v Gorici in se tam tudi prijavil v železniško službo. Služboval je najprej v Nabrežini, l. 1892 pa se je povrnil v Gorico in služboval tam do evakuacije l. 1915. Po prevratu se je zopet povrnil tja, vendar pa je moral kmalu zapustiti svojo solčno Gorico, zakaj veliko preveč zavednega in vnetega narodnjaka se je pokazal ves čas svoje službe, da bi bil mogel ostati pod Italijo. Izselil se je najprej v Ljubljano, nato pa v naš Maribor in je tu pred nekaj leti po 43letnem službovanju stopil v pokoj. Žena, ki mu je že poprej umrla, mu je rodila 6 otrok. Vilko, ki je bil v Tolminu učitelj, je padel v svetovni vojni, štirje sinovi in hči pa žive vsi dobro preskrbljeni.

Pogreb pokojnika bo jutri ob 18. uri iz hiše žalosti na frančiškansko pokopališče.

Ohranimo mu blag spomin!

Curiška »Harmonie« v Mariboru.

Kakor smo že poročali, bo imelo naše mesto na binkoštno nedeljo goste iz Švice. V Mariboru prispe namreč 400 pevcev »Harmonie«, največjega pevskega zbora v Švici, ki se mudi sedaj na turneji po velikih mestih srednje Evrope. To bo obenem tudi prvi poset švicarskih pevcev v naši državi. Odlični gosti se pripeljejo na glavni kolodvor ob 14.17 in jim priredi naša Glasbena Matica, ki je bila pred dvema letoma v Švici povsod prav gostoljubno sprejeta, slovesen sprejem. S kolodvora odidejo gostje takoj v veliko dvorano »Uniona«. Spofoma se razdelijo med otroke darovi, ki jih prinese »Harmonie«. Ob 14.30 bo v unionski dvorani slavnosten pozdrav gostov in zakuska, ob 16.15 pa odhod na Glavni trg v Mariboru. Tamkaj bodo peveci »Harmonie« zapeli pesmi svojega programa, nakar se vrnejo na kolodvor in se ob 17.30 odpeljejo s svojim vlakom. V slučaju neugodnega vremena odpade pohod na Glavni trg. Dvorana »Uniona« bo rezervirana o priliki zakuske le za švicarske pevce ter za zastopnike oblastev in društev, ostalo občinstvo pa se naproša, da zavzame mesta na galeriji.

Sprememba posesti.

Zadružni delavski dom je kupil od Frančiške Koroschetz hišo v Frankopanovi ul. št. 1 za 225.000 Din.

Radvanjska cesta

Je v poletnih časih res prava muka za vse pešce in tankajšnje prebivalce. Cel oblački prahu se podijo in prah leži kar na debelo na njej. Mestni škroplilnik opravi pač svoje delo do vojašnice kralja Petra, naprej pa ne gre nikdar. Ker ima Radvanjska cesta zelo živahen avtomobilski promet, prosimo mariborsko mestno občino, naj bi njen škroplilnik vsaj enkrat na dan poškrpil tudi to cesto.

Smrtna kosa.

Včeraj so umrli: zjutraj po dolgi in mučni bolezni gđna Elza L. o v r e c e y a, abiturientka realke, stara 24 let; zvečer pa gospa Avgusta R u d l, žena ravnatelja Štajerske sadjarske zadruge, stara 50. let. Blag jima spomin!

Pasji davek v Studencih.

Lastniki psov v Studencih se opozarjajo, da morajo plačati pasji davek za tekoče leto najkasneje do 15. junija in sicer: za pse-čuvaje 50 Din, za sportne pse pa 100 Din. Po tem roku bo pse vseh zamudnikov pobral konjač. Psi-čuvaji, ki bodo zaloteni na cestah, se bodo smatrali za sportne pse in bo treba zato zanje plačati 100 Din davka. Pse je treba voditi na vrvcih, da ne delajo škode na poljih in vrtovih. Kdor se ne bi ravnal po teh navodilih, bo kaznovan.

Zamejičenje parcel v Mariboru.

Katastrska uprava prične z nadaljevanjem nove izmere mesta Maribor še tekom meseca junija. Vsled tega se pozivajo vsi posestniki v obsegu mestne občine Maribor, da takoj označijo svoje parcele z betonskimi ali kamnitimi mejniki, kakor to predpisuje zakon o zemljiškem katastru. Ako meje med posameznimi parcelami ne bodo označene z mejniki, se izvrši izmera po sedanjem stanju. Kasnejša popravila se bodo izvršila na breme onega, ki je opustil zamejičenje. Sosedje naj sporazumno določijo meje med svojimi parcelami, da se bo z meritvijo ugotovilo pravo stanje, ki bo merodajno za dolgo število let pri vseh oblastih. Od nedoločnih mej bodo imeli posestniki le škodo. Kier so posestniki v dvomu glede meje napram posesti mestne občine mariborske, naj to takoj javijo v mestnem gradbenem uradu, soba št. 5.

Sobota 7. junija

binkoštna vrtna veselica

v Veliki kavarni

Obrtno gibanje v Mariboru.

Pretekli mesec so bile izdane v Mariboru sledeče nove obrtne pravice: Škof Josip, pleskar, ličar in črkoslikar, Ve-trinjska ul. 22; Lury Helena, sejmarnstvo za galanterijo in konfekcijo, Strossmajerjeva 3; Sucher Mici, branjarija, Meljska c. 31; Anderle Zdravko, specialna trgovina z živili in kolonialnim blagom, Gosposka ulica 20; Vežjak Marija, trgovina z vinom in sadjem, Splavarska ulica 6; Petek Marija, sejmarnstvo, Splavarska ul. 3; Tičar Slavko, izvošček, Jezdarska ul. 19; Kiffmann Anton, trgovina z galanterijo, Aleksandrova c. 43; Zupančič Ivanka, trgovska agentura in komisija, Koroška c. 47; tvrdka »Mariborski konzum« z mešanim blagom, Glavni trg 21; Fasching Ernest, trgovska agentura in komisija, Kralja Petra trg 1; Urban Avgust, klepar, Tržaška c. 65; Jančič Jurij, čevljar, Jezdarska ul. 5; Vogrinec Anton, kolar, Frankopanova ul. 25; Ruckel Avgust, trgovina z delikatesami, Aleksandrova c. 28; Režek Ivan, slaščičar, Aleksandrova c. 64; Bačtiovč Vesel, izdelovanje sladoleda, Vojnaška 18; Lapi Ciril, sejmarnstvo s kosami, srpi ter brusnimi kamni, Linhartova ul. 16; Gert Ernest, svečar in medicinar, Gosposka ul. 13; Črešnar Ivan, trgovina z mešanim blagom, Mlinska ul. 37 (baraka); Faninger Ernest, trgovska agentura in komisija, Cankarjeva ul. 1; Benet Andrej, pokrajinski fotograf, Dravška ul. 10; tvrdka »Papiršef«, trgovina s papirjem, Trubarjeva ul. 4; Bračko Marija, trgovina s kanditji, južnim sadjem in likerji, Gosposka 32; Vlašič Vlado, trgovina s fotomanufakturo in kozmetiko, Trg svobode 6; Farič Mirko, trgovina z mešanim blagom, Betnayska c. 31; Osim Franc, izdelovanje cementnih izdelkov, Smetanova ul. 72; Serdinšek Franc, trgovina s patentnimi predmeti, Koseskega ul. 55; Močivnik Franc in Ogrisek Valdemar, trgovina z manufakturo na debelo, Rotovški trg 6; Terpič Kazimir, trgovina z lesom, drvmi in premogom, Gosposka ul. 56; Ogrinc Aleksander, trgovina z lesom, Majstrova ul. 16. — Izbrisanih pa je bilo pretekli mesec 14 obrtnih pravic v Mariboru.

Pri obledeli, sivorumenkasti barvi kože, motnih očeh, slabem počutju, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, žledčnih bolečinah, pritiski v glavi, namišljeni bolezni je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozareček naravne »Franz Josefove« grenčice. V zdravniški praksi se »Franz Josefova« voda zaradi tega posebno uporablja, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov bolezni. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Člani Vodnikov društva, ali si še pridobite novega novega člana?

Mehaniziranje armad

PRIHODNJE VOJNE SE BODO VRŠ ILE Z GESLOM: VEČ ŠTROJEV — MANJ LJUDI.

Gustave le Bon piše v zanimivi knjigi z naslovom »Prve posledice vojne« sledeče: »Bliza se trenutek, ko bodo uničevalni stroji v vojni skoro popolnoma izrinili človeško silo, prav tako, kakor v gospodarstvu že mehanična energija nadomešča mišičevje. Namesto dosežanih velikanskih armad bomo imeli majhne strokovne čete, katere bodo vodile mnogovrstne uničevalne mehanizme«.

Kemično-tehnično mehanizirana armada bo po mnenju mnogih uglednih vojaških strokovnjakov vsekakor postal sistem bodočega vojevanja. Le na ta način je namreč mogoče rešiti vprašanje »rentabilnosti vojne«, le tako bo mogoče trajanje vojne omejiti na nekaj mesecev, le tako se bo dala odstraniti nevarnost revolucionarnih gibanj.

Eden najbolj vplivnih zagovornikov mehanizirane vojne je angleški polkovnik Fuller. Že leta 1922. je izšel v vojaško-politični reviji »The Army Quarterly« Fullerjev članek z naslovom: Problem mehaničnega vojevanja. Od tedaj pa je objavil ta angleški polkovnik že celo vrsto spisov o tem vprašanju. Zato slovi že dandanes kot prorok popolne mehanizacije armad, nadomestila mišičastih čet s strojnimi in motornimi armadami. Ideje polkovnika Fullerja so evropski vojaški strokovnjaki prvotno presojali zelo skeptično, v zadnjem času pa prihajajo vedno bolj do veljave.

Nemški vojaški pisatelj, major Goldau, razvija v knjigi »Človek v bodočih bitkah« podobne misli:

Temeljna Fullerjeva misel je: malo ljudi in več strojev. Ker pozicijska vojna, glavni cilj vsakega vojevanja, onemogoča obkolitev in uničevanje sovražnika, je treba seveda najti izhod iz zagate pozicijskega vojevanja.

In ta izhod vidi Fuller v uporabljanju petrolejskega motorja. Motor nam reč omogoča naglo gibanje v zaželeni smeri z oklopnim kritjem. Zato je treba »mišičaste čete« kar najbolj znižati, obenem pa čimbolj izpopolniti mehanizirane armadne dele.

Polkovnik Fuller točno navaja sestavne dele take mehanizirane armade. Glavna sila armade obstoja iz tankovih oddelkov, letalskih brodovij, avtoartiljerije in mehanične konjenice (namesto konjev — stroji). Število moštvev je zelo omejeno. Ena Fullerjeva brigada šteje 437 strojev in le 800 mož posadke.

Uresničenje Fullerjevih idej pospešuje vsekakor najbolj silen napredek tankove tehnike. Hitrost tanka, ki je znašala v svetovni vojni komaj osem kilometrov na uro, je dosegla dosedaj že 40 kilometrov. Moderni tank tudi ni več »slep« in »gluh«, kakor je bil še pred kratkim. Radio skrbi namreč za stalno in zanesljivo zvezo z oddelki tankov za fronto in letalskimi brodovji v zraku. Ako bo enkrat končno še rešen problem opazovanja ozemlja iz notranjosti tankov, potem bo čisto gotovo postal tank glavni sestavni del in najvažnejši element novodobnega vojevanja.

V Angliji že uvajajo Fullerjeve ideje v prakso. Že leta 1927. je bil ustanovljen tankaj poseben mehanizirani oddelki, ki je bil leto kasneje razširjen v brigado. Pred kratkim pa so take brigade za poizkusne vežbe dodelili dvema pehotnima divizijama. Tudi v ameriški armadi imajo že mehanizirani oddelki iz vseh edinic. Končne poizkusne rezultate pa pričakujejo angleški in ameriški vojaški krogi za letošnjo jesen z največjim zanimanjem.

Dvakrat umrla

Pariški kirurg dr. Bouchon poroča o zanimivem slučaju iz svoje prakse. Nedavno je operiral srce neke žene, ki jo je povozil avto, kojega kolesa so ji šla čez prsni koš, in je ženska umrla. Kirurg je odprl njen prsni koš in ugotovil, da je v srcu 3 cm dolga rana. Zašil je hitro to rano, začel srce masirati in začel nek serum. Čez par minut je začelo srce mrtve žene zopet delovati in moglo se je že tudi občuditi utrip žile. To nanovo obujeno delovanje srca in obtok krvi sta trajala 35 minut, nakar je žena spet umrla, topot radi težke poškodbe jeter in nekaterih drugih življenjskih organov. Dr. Bouchon iz tega sklepa, da je mogoče mrla, ki je umrla za vbojiljem v srce z nožem ali kakim drugim orodjem, še oživiti in ga vzdržati pri življenju, seveda če se operacija takoj izvrši in če so drugi organi v redu. S to fezo se meja med življenjem in smrtjo znatno premakne.

Zastrupljenje z nikotinom

Prvi tajnik poljskega poslanstva v Budimpešti Czechanowiecki je bil v nedeljo zvečer povabljen s soprogo na dîner k italijanskemu poslaniku. V trenutku, ko je vstopil pred svojim stanovalcem v avtomobil, je padel v nezavest, in še predno je prišel zdravnik, ki ga je telefonično poklicala gospa, je bil mrtev. Zdravniki so ugotovili, da je smrt nastopila vsled srčne kapi, ki ga je zadela radi zastrupljenja z nikotinom. Tajnik je dnevno pokadil 60 do 100 cigaret.

Ženske pred zrcalom

Ženske silno rade stoje pred zrcalom, še raje pa se gledajo v zrcalu. Neki Šved, ki ima vsekakor več kot 24 ur prostega časa na dan, se je bavil z vprašanjem, koliko dni svojega življenja prebije ženska pred zrcalom. Prišel je pri tem do zaključka, da prebije do 70 let stara ženska pred zrcalom približno 6000 ur, torej 250 dni.

Silni gozdni požari

NEW-YORK, 3. junija. V severozapadnem delu države Otave divjajo velikanški gozdni požari. Številne farme so popolnoma uničene. Gozdovi so na milje daleč v ognju. Vsa dosedanja reševalna dela so se izkazala kot nezadostna.

Najstarejše vseučilišče na svetu.

Sloves najstarejšega vseučilišča na svetu pripada vsekakor arabski univerzi Azharjeve mošee v Kairu. Ustanovljen jo je Gavhar Habashi v desetem stoletju, torej 200 let pred univerzo v Bologni in 250 let pred pariško Sorbono. Ta starodavna bogoslovna univerza islama šteje sedaj 12.000 vpisanih slušateljev. Polovica jih je iz Egipta, ostali pa so iz Turčije, Tunisa, Maroka, Perzije, Arabije in Sudana. K temu pride še gotovo število Japoncev, Hindov in Javancev; celo 1 Kitajec je vpisan na tej univerzi. Zavod uživa po vsem mohamedanskem svetu velik ugled.

Človek s tisoč dijamanti

Indijec Ganeshi Lall, ki je te dni prisel v London. Mož je eden največjih lastnikov dragih kamnov. V Londonu bo napravil razstavo, na kateri bo tisoč dijamantov. Le mali del tega ogromnega bogastva bo Indijec prodal. Njegovo imetje cenijo na več milijonov dolarjev. S seboj ima celo gardo svojih rojakov, oboroženih z najmodernejšim orožjem, ki imajo nalogo, da čuvajo njegove dragulje.

20.000 dolarjev za gosli.

Zasebnemu uradniku Deziderju Hrubianu v Novem Sadu je ponudil italijanski odvetnik dr. Hugo Polli iz Bologne 20.000 dolarjev za njegove Stradivarijeve gosli, vendar pa je uradnik ponudbo odklonil. Prodati namerava namreč svoje gosli raje v Ameriko, kjer upa dobiti zanje še mnogo več.

Hotel s 1000 sobami

bo zgradila Kanadska pacifična železnica družba v Londonu. Stroški zgradbe so proračunani na 550 milijonov dolarjev.

Naša zemlja našemu kmetu!

Že sto in stoletja preobračajo to zemljo slovenske roke, ki niso imele pravice do plodov. Kakor fevdalca »slovenska druhal«, ravno tako manj vredno bitje je bil nemškemu meščanu slovenski »Windischer«. A »Windischer« je bil pretežno od njega telesno in duševno odvisni slovenski kmet, ki so ga oropali zemlje. Na to zemljo se morajo vrniti sinovi prvotnih slovenskih gospodarjev, da bo redila njih in njihove otroke in bo rodila naše sadove.

Značaj našega zemljiškega posestnika je kmet v pravem smislu besede. Bajtstvo in viničarstvo ni našega izvora; posledica in ostanek je krivičnih socialnih, gospodarskih in naravno-kulturnih razmer, ko so nam naši gospodarji (fevdalci, meščani) poljubno rezali kruh in nam tudi poljubno jemali najtrajnejšo in najtrdnjšo gospodarsko dobrino — zemljo. Po eni strani so ustvarjali iz naših ljudi moderne sužnje (viničarje), po drugi pa so na njihovo zemljo naseljevali tuj živelj, tuje kmete (Št. Ilj), da ž njimi utrdijo svoje zaslužnevalne in raznarodovalne načrte.

Slovenski viničar, ki godrnja nad svojo usodo, naj si zapomni, da ga je takega ustvaril tujec. Naš zemljiški posestnik je kmet. In kmet nam je vse. Kralj se ni lagal, niti ni govoril laskavih besed, če je to besedo podčrtal, marveč je le govoril istinito in večno veljavno resnico. Kmet preživlja in obnavlja človeštvo. Kaj predstavlja v družninsko-narodnem oziru in kakšna važna postojanka je za državo — to je že splošno znano.

Ravno zato pa je v splošnem interesu, da preide vsa zemlja v njegove roke, osobito ona v obmejnem pasu. Kaj delajo na Koroškem, kakšne poskuse izvajajo Italijani! Mi moramo isto! Za to imamo zgodovinsko pravico in ta pravica nam nalaga dolžnost.

Kar je drugod že davno dalekosežen načrt in sistematično izvajanje, o tem se pri nas niti ne razmišlja. Zakaj ne? Nimamo za to polno pravico, oziroma bi ne bila to naša potreba? Dosti smo že zamudili z brezplodnimi boji, čas je, da se v tej tako važni smeri zganemo. Naša prva skrb bodi ureditev naših gospodarskih razmer in semkaj ne spadajo kot najzadnje naše zemljiško-posestne razmere. Zavedajmo se neovrgljive resnice, da je zemlja vse. A to ne le v gospodarskem, ampak ravno tako tudi v narodnostnem in državnem oziru.

Imamo li moč, da pomagamo vrniti zemljo iz tujih rok v roke našega kmeta? Imamo moč in možnost. Treba je le zdravega načrta, smotrenega dela in požrtvovalnih ljudi, oziroma organizacije, ki ve, kaj hoče.

Dokler ne preide zemlja naših očetov zopet v resnično našo last, toliko časa je naša samostojnost le navidezna. Plodove naših delavnih rok uživajo tujci na tujih tleh. V interesu našega naroda, njegove bodočnosti in države je, da dobimo nazaj, kar je naše. Naša zemlja našemu kmetu!

Za čitljivo pisavo zdravnikov.

Zdravniki imajo v splošnem skrajno nečitljivo pisavo in je res naravnost čudež, da lekarnarji njihove recepte — razen redkih izjem — vedno pravilno razrešijo. Da se prepriči, da bi bilo kako zdravilo radi nejasne pisave napačno dozirano, kar bi lahko povzročilo smrt bolnika, obstoja na Norveškem že nekaj časa zakon, ki kaznuje zdravnike radi nečitljivo spisanega recepta na 3 tedne zapora. Sicer precej trda, a vendar upravičena kazen.

Italijani se naglo množe.

Italijanski orednji statistični urad je konstatiral, da je v Italiji 1.532.206 rodbin, ki imajo po več ko sedem otrok. Statistika tudi kaže, da je več otrok v nižjih in siromašnejših nego v višjih in bogatejših slojih. Tudi je sorazmerno več otrok na deželi nego v mestih.

Razstava kuncev v Ljubljani

Razstavo kuncev je organiziral kuncerejski odsek Kmetijske družbe v Ljubljani. Razstava je nameščena v desni polovici paviljona »K«. Razdeljena je v dva oddelka. Prvi oddelek živali, drugi oddelek izdelki in kože. Razstavljenih je okoli 400 živali v 125 kletkah, in sicer pasme:

Belgijski orjak, beli orjak, črni orjak, francoski ovnač, modri dunajčan, beli dunajčan, Angora, Havana, Činčila, Black and tan, srebrec, ruski kunc, bober reks, Činčila reks, beli reks in črni reks.

Dalje je razstavljenih kožic, posušenih in ustrojenih ter izdelkov 132 komadov. Razstavljene so tudi razne vzorne kletke za gojenje kuncev. Živali, kakor tudi kože in razni vzorci so deloma na prodaj.

Že v sredo, dne 28. maja, je poslovala ves dan ocenjevalna komisija pod strokovnim vodstvom gospoda ravnatelja dr. Dularja ter ocenjevala razstavljene živali in predmete. S prvo nagrado in diplomu je bilo nagrajenih 19 razstavljalcev, ki so prejeli 46 prvih nagrad.

21 razstavljalcev je prejelo 39 drugih nagrad, 2 razstavljalca pa tri tretje nagrade. Od 29 kletk z mladiči je bilo ocenjenih 12 s prav dobro in 12 z dobro. V celem je ostalo samo 8 kletk kuncev neocenjenih. S prav dobro je bila ocenjena tudi skupina mladičev v središču paviljona. To skupino posebno radi obiskujejo otroci. Kože in izdelke je razstavilo 12 članov, ki so prejeli skupno prvo nagrado in diplomu.

Napram lauski prvi razstavi kaže letošnja druga razstava odseka za reje kuncev Kmetijske družbe znaten napredek kuncereje v dravski banovini. Odsek, ki šteje že blizu 400 članov, vodi agilni odborniki, ki se ne ustrašijo nobenega dela in truda, da zamorejo razširjati umno kuncerejo med najširše plasti naroda z geslom »da je kuncereja enako važna gospodarska panoga, kot ostale živinorejske gospodarske panoge«.

Sport

Glavna skupščina Jug. zimskosportnega saveza.

Dne 16. tm. ob 9. dopoldne se bo vršila v hotelu Union v Ljubljani redna glavna skupščina JZSS. Glasovalno pravico imajo samo tisti delegati, ki imajo pismeno pooblastilo svojega kluba, posvetovalno pa vsi delegati klubov. Za delegate bo polovična vožnja.

SK Železničar priredi turnejo.

Agilni SK Železničar priredi tudi letos večjo turnejo po naši kraljevini in sicer bodo igrali dne 8. in 9. junija v Brodu proti SK Marsoniji, dne 11. in 12. junija v Beogradu proti SK Železničarju, 14. junija v Novem Sadu proti Radničkemu SK in 15. junija proti SK Vojvodini. Upamo, da bodo naši Železničarji častno zastopali slovenski sport izven ožje domovine.

SK Železničar, nogometni odsek.

Sledeči igralci se morajo udeležiti jutri brezpogojno treninga: Mahalnc, Wagner, Konrad I. in II., Ronjak, Frangeš, Pezdicek I. in II., Bauer, Bačnik, Heller, Antolčič, Urbančič in Kositer. Načelnik.

Sestanek plavačev.

ISSK Maribor sklicuje za četrtek, dne 5. tm. sestanek članstva vodnosportnega odseka, ki se bo vršil ob 20.30. uri v posebni sobi hotela »Pri zavorcu«. Vabljeni so tudi še neprijavljeni interesentje za vodni sport.

Jugoslavija: Českoslovaška.

Českoslovaški nogometni savez je odpovedal meddržavno nogometno tekmo z Jugoslavijo, ki bi se morala vršiti na Vidov dan v Zagrebu. To je že tretjič, da je Českoslovaška odpovedala.

Uslužben dolžnik.

Upnik: Prosim vas, jaz vendar ne morem priti vsak dan vas opominjati na vaš dolg.

Dolžnik: Prosim vas, jaz vendar ne morem priti vsak dan vas opominjati na vaš dolg.

Michel Zévaco

Lukrecija Borgia

Zgodovinski roman

110

»Tak povejte!« je vzkliknila, »kaj ste pravzaprav videli? ... Ali je mogoče, da se vdajate kakim otročji bojazni — vi, ki prej niti pred resnično strašnimi sovražniki niste kazali strahu?«

»Da ... prav imaš, hčerka ...« je odgovoril stari Borgia, ki mu je pomalem prihajalo bolje, »takšna panska groza me ni vredna ... Toda povej mi, dobra moja Lukrecija, ali meniš, da ni mogoče, da bi mrtvi vstajali iz svojih grobov? ... Govori mi, Lukrecija! ... Ne puščaj me v tem strašnem molku! ... Oh, prižgi te plamenice! ... Tam v kotu ... ali vidiš, kako se giblje gruča senc? ...«

Starec je bil ves iz uma. Praznoverna blaznost se ga je polasčala iznova. Lukrecija je mirno prižgala plamenice.

Pozno, pozno v noč je Lukrecija še bedela pri svojem očetu. Naposled je starec zaspal nemirno spanje. Hči ga je gledala nekaj minut, s čudnim smehljajem na ustnicah.

Polagoma je ta smehljaj izginil. Počasi se je odmaknila, oči uprte na spečega očeta. In če bi se bil starec v tem trenutku zdrnil — pogleda, ki je zdaj počival na njem, bi se bil prestrašil še bolj nego pošasti, ki mu jih je slikal delirij njegove groze!

Zapustivša stanovanje svojega očeta, se je Lukrecija napotila po stopnicah, vodečih na vrt, kjer je videl papež prikazen, ki ga je tako hudo pretresla. Najgloblje molčanje je vladalo po vsem gradu. In vse luči so bile ugasle.

Samo eno okno je bilo še razsvetljeno z blede svetlobo: okno Primavere, ki je v svoji neprestani opreznosti puščala goreti plamenico do jutra. Lukrecija je dvignila glavo proti temu oknu.

»Da,« je zamrmrala z nepopisnim izrazom sovrastva, »nezaupna si ... toda vsa tvoja opreznost bo zaman!«

Napotila se je proti ozadju vrta. Čudovita jasnost te noči je tvorila silno nasprotje z nevihto, ki je divjala v srcu Lukrecije.

V globini svojih misli je delala načrte o smrti uboge deklice, ki je spala tam gori, o smrti z rafinirano sramoto, o smrti, združeni s strašnim trpljenjem posilstva. In ko se je ta misel obrnila od deklice do starca — do lastnega očeta! — je zopet sanjari, a to spričo čarov morja, ki je dihlo ljubezen pod nešteti očesci zvezd, ki so sijale življenje in ljubezen po brezdanjosti nebesnega prostora! ...

Lukrecija je venomer nadaljevala svojo pot proti ozadju vrta. Tam se je dvigal majhen, razpadajoč, skoraj že razrušen paviljon, ki ga Lukrecija v eni izmed svojih čudnih kapric ni nikdar hotela dati popraviti.

V ta paviljon so vodila črviva vratca — ali vsaj zdelo se je, da je skozi ta vratca mogoče dospeti vanj. Lukrecija je vtaknila ključ v ključavnicco; po nekotnem naporu so se vratca odprla. Nato pa so se pokazala prava vrata, ki so bila železna in ki jih je Lukrecija odprla mnogo lažje od prvih.

Vstopila je ter se znašla v tesni sobici brez oken. Ob eni izmed sten je slonela ogromna omara, pokrita z debelo plastjo prahu. Ta kos pohištva se je zdel sila težak in masiven, in človek bi bil dejal, da ga troje ali četvero mož jedva more spraviti z mesta.

Lukrecija se je sklonila ter premaknila železni kavelj, ki je navidezno držal omaro, da je ni bilo mogoče odriniti. Nato se je uprla v omaro, in ta je tiho zdrčala v stran. In prikazala so se nova vrata; Lukrecija je vzela majhen ključek ter jih odklenila.

Tu so se pričele stopnice. Lukrecija je šla po njih kakih dvajset prgov globoko ter krenila na dnu po dolgem hodniku ...

Naenkrat pa so ji zastavile pot velike gruče skalovja: zdelo se je, da so se že podirle pred stoletji ...

Toda v levem kotu hodnika je štrlela ena izmed skal nekoliko naprej. Lukrecija je odkopala zemljo kroginkrog te skale. Nato jo je potegnila k sebi. Skala se je udala z lahkoto: kajti to ni bila skala, nego kos lesa, prevlečen s posebno snovjo, na katero so bili

pritrjeni drobci kamenja. Prevara je bila čudovita in mehanizem je deloval z neverjetno točnostjo.

In zdaj je stala Lukrecija v ogromni votlini, v jami, ki jo je bila izdolbala narava sama pod visokim obrežnim skalovjem ... Sveži zrak je prihajal vanjo s svojimi prijetnimi valovi. Fin, suh pesek, podoben pesku na morskem bregu, je pokrival njena tla.

Lukrecija je krenila v enega izmed kotov votline ter prižgala bakljo; nato je pričela tipati z roko po skalnem robu. Naenkrat je krepko pritisnila na enega teh robov; sledil je kratek zvok, kakor da se odpira pero: in glej, kakor da bi se skala razklala, se je odločil cel kos njene stene ter se zavrtel v skritih tečajih: prikazala se je nekaka omara, široka, visoka in globoka ...

Več skrinj je bilo nakopičenih v tej omari. Lukrecija jih je odprla brez naglice, drago za drugo. In blesteč prizor se je ponudil očem ...

V prvi skrinji so bili demanti, rubini in gladki biseri; Lukrecija je zakopala roke vanje ter jih jela pršipati, da so padali nazaj v čarobnem lesketanju, ki se je bliskalo v luči plamenice ter razmetavalo tisoče prečudnih žarkov: svetle žarke demantov, ki bi bil že eden sam med njimi storil več revežev premožnih, rdeče žarke rubinov, ki so se lesketali kakor krvavi ognji, in zelene žarke smaragdov, skrivnostnih kakor demonske oči.

Lukrecija je na vse roke brodirala po teh draguljih, mešala rubine in smaragde, metala jih v zrak in jih lovila kakor močvirne luči. Izmed katerih je bila sihera kakor prekrasen, blesteč sijaj zvezde na nebu. Tiho se je smejala pri tem opraviščanju ... Nato se je spustil njen pogled na druge skrinje ...

Tam so se kopičili cekini, zlatniki vseh držav na polotoku, premoženje, po malem nagrabljeno v mreže, razmetane po vesoljni Italiji ... bajno bogastvo, nagromadeno v tej izgubljeni votlini pod strmim obrežjem skalne Caprere! To so bili zakladi Lukrecije Borgia.

Polagoma jih je bila znosila semkaj; bili so njen delež pri oplembi tistih, ki jih je zadela nenasitna lakomnost njenega očeta in nenasitna razsipljivost njenega brata!

Lukrecija je čepela skoraj dve uri, podpirala si brado z roko in gledala te zaklade.

»To je prava mogočnost,« si je mislila v srcu. »Ja z njo postanem kraljica!«

(Nadaljevanje sledi.)

Pozor!

Izdelujem najmodernejše pletene čevlje po meri v vseh barvah. Na zalogi imam tudi nekaj zgotovljenih. Ivan Pirc, Aleksandrova cesta 24. 1561

Za birmo

kupite svojemu birmancu foto-aparat, ker ga bo ta najbolj razveselil. Foto-centrala Vlašič, Trg svobode št. 6. 1492

Gramofone

popravlja najboljše in najceneje mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova ulica. 14. 602

Predtiskanje najmodernejših vzorcev, kakor tudi popravo svilenih nogavic v ateljeju za perilo Rupnik, Slovenska ulica 20. 833

Sobo in črkoslikanje,

barvanje fasad izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. IX

Stole vpletam

s prvovrstno trstiko in sprejemam v popravilo vsakovrstne košare in sita. Josip Antloga, košarski in sitarski mojster, samo Trg svobode, zraven mestne tehnične. 529

Prodaj

otomane, garantirano nove, moderne za Din 550 in 650 in pat. posteljni fotel. Židovska ulica 4/II, dvorišče. 1623

Kleto stanovanje

v vili (soba in kuhinja) oddam takoj mirni stranki. Ponudbe na upravo lista pod »Mirna stranka«. 1615

Potnika

z malo kolekcijo, kateremu so vsi kraji v Sloveniji dobro znani, vzamem v svoj avto na trajno potovanje seboj. Ponudbe pod »Zelo ugodno«. 1629

S 15. junijem

oddam lepo opremljeno sobo s souporabo kuhinje mirnemu zakonskemu paru. Naslov se izve na Aleksandrovi cesti 64, pri šivilji Koren. 1624

Birska darila

najceneje pri J. Mulavec, Maribor, Kralja Petra trg 1. Ogled neobvezen, neugajajoče se zamenja ali vrne denar. 1509

Jako dober labolčnik

proda poceni Karol Pugel, Maribor, Trg svobode 3. 1562

Za kolportažo

Slovenskega Naroda sprejme mlade osebe Hinko Sax, Maribor. 1628

Mizarstvo Ciril Razboršek,

Taborska ulica 22, izdeluje pohištvo in renoviranja. XV

»JDEAL«
MARIBOR

Tel. 2420

Tel. 2480

Parna pralnica in kem. čistilnica

Centrala: Frankopanova 9
Podružnica: Vetrinjska 7
Pride in dostavi se na dom

Sivi lasje

dobivajo naravno barvo in mladostno svežost brez barvanja. Že 20 let izkušeno. Natančnejša pojasnila brezplačno. — A. ZORKO — MARIBOR. Poštni predal 80. 1352

Brez posebnega obvestila.

Helena Lovrec naznanja v svojem, kakor v imenu svojih otrok tužno vest, da je njena ljubljena hčerka, sestra in teta, gospodična

Elza Lovrec

abiturijentka realke

v torek, dne 3. junija 1930 ob 1/3. uri zjutraj po dolgi mučni bolezni v 24. letu svoje dobe in sprevidena s tolažili sv. vere, izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v četrtek dne 5. junija ob 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo darovana 6. junija t. l. ob 7. uri v stolni in mestni župni cerkvi.

Maribor, dne 3. junija 1930. 1626

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nad vse ljubljani stari oče, oče, stric, brat, gospod

Ivan Bregant

uradnik drž. železnic v p.

včeraj, dne 3. junija t. l. ob 21.15 uri po kratki težki bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 5. junija iz hiše žalosti, Marilijna ulica št. 10, ob 18. uri na frančiškansko pokopališče na Pobrežju.

Maša zadušnica se bo brala 6. junija ob pol 9. uri v frančiškanski cerkvi.

Zg. Ponikva, Podgora pri Gorici, Zagreb, Maribor, dne 4. junija 1930.

1630

Žalujoči ostali.

Po dvigu konkurza

tvrdke Maks Durjava & Co., Maribor, Gregorčičeva 24, so v zalogi še velike množine vseh vrst moškega perila, srajce iz cefirja, poplina, panama, športne in bele srajce, nočne srajce in spodnje hlače vseh vrst, kakor tudi različni cefirji, popelini, šifoni i. t. d. in se bo od danes naprej prodajalo to blago izdatno pod tvorniško ceno.

V zalogi je tudi velika izbira pižam in blaga za pižame.

Prodaja se vrši na veliko in na drobno edino le v tovarni: Gregorčičeva ulica 24. 1213